

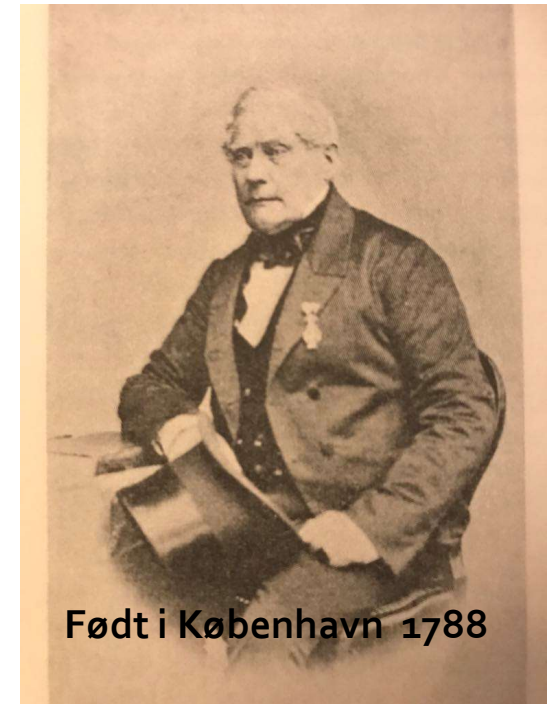
E.A.F. Elmquist

og

Steen Steensen Blicher

Oplæg til Elmquist Samfundet den 6. september 2025 i
Aarhus

To, næsten
samtidige, der
krydser
hinandens
spor.

Der er 2 Blichere

Under samme tag
1782-1796
1811-1819
1825-1838

SSB en mangesidet skribent

- Digte
- Oversættelser (Ossian og Præsten i Wakefield) plus det løse
- Noveller
- Fagligt (ikke teologisk, det gjorde faderen)
- Samfundsskriverier og -holdninger.

København

Aarhus

Stiftstidende

Himmelbjerget

Samfundssyn

- Fælles baggrund, men de 6 års aldersforskel
- Borgerlige, ikke velstående hjem, SSB i præstehjemmet i Vium og Randlev, og Elmquist i håndværkerhjemmet i København.
- De fik begge både en ungdomsuddannelse og en faglig/videregående uddannelse.
- Mødtes de?
- Hvorfor skrev SSB i Stiften?
- Mange år efter samarbejdets ophør har Stiftstidende artikler om SSB
- Himmelbjergfesterne – striden med Peter Nielsen og hans familie
- De tos samfundssyn

De tos bopæle
m.m.

|
Elmquist

- 1788-1811 København, Petri Tyske Skole, Rentekammeret, boghandlerlære, ægteskab – rejste fra Kalundborg—SSBs rejse over Storebælt året før
- 1811 – 1867 Aarhus
- 1867-1868 København
- Begravet Aarhus.

De tos bopæle m.m. II St. St. Blicher

- Vium til 1782-1795/96
- Randlev 1796
- Randers 1796-1798 Randers Lærde Skole Student i Kbh.
- København 1798-1810 Teologisk embedseksamen.
 - Opholdet på Falster 1803-1805
 - Udgivelsen af oversættelsen af Ossian
- Randers 1810 –ægteskab (adjunkt på Latinskolen)
- Randlev 1811-1819
- Thorning 1819-1825
- Spentrup 1825-1848
- Begravet i Spentrup

Det gamle Kbh-kort

- Det gamle Kbh-kort
- Elmquist-familien boede i Antonistræde i en del af sønnens barndoms- og ungdomsperiode, også 1801.
- Ved folketællingen 1801 boede SSB 250 meter derfra.
 - De må i det mindste have passeret hinanden på gaden.

SSB ved folketællingen 1801

Christian Andersen	Hans Dain	1	Hjuls		
A.P. Benjamin Reitzel	Luisbond	43	ferst	Handkæmager	3
Susanne Andersen	Lauk Louen	43	lyst		
Carl Emanuel	-	12			
Georg Gottfried	-	9			
Carl: Christian	Hans Krummer	7			
Abrak: Wilhelm	-	4			
Isaac Lorenzen	-	1	Hjuls		
Susanne Cathrine	Hans Rahn	10			
Henrichen Blicher	Lorenzen	19		Bierke	9

Logerende hos handskemager Reitzel i Springgade 36

Københavns bombardement

- Livjægerne Elmquist
- og studenterkorpset Blicher
- ved Københavns bombardement
 - Blichers ejendele går op i luer, da Lille Kannikestræde brænder.

Stiftsbogtrykkeriet og Blicherfamilien

- Niels Blicher og Stiftstidende/Stiftsbogtrykkeriet
- Læste man Stiftstidende i Blicherfamilien?
- Vi ved det ikke, men et gæt er, det gjorde man efter 1796.
- SSB og Stiften før Læsefrugter
- Det Randlevske Selskab fra 1811 ca. Elmq medlem uden kontingent –han har skænket bøger.

Niels Blicher og Stifts- tidende/Stifts- bogtrykkeriet

- **1816** Syv Catechisationer over Guds Velgerninger
1826 Selvst. Men trykt hos Elmquist
- **1817** Barnemorderen og Selvmorderen Christian Speitzer. Selvst. Trykt hos Elmenhof.
- **1819** Betænkninger over den jødiske nation,
Stidsbogtrykkeriet
- **1820** Tre Fædrelandssangen, udg Elmquist, Trykr i
Stiftsbogtrykkeriet
- **1820** Hyldestdigt til sønnen, Læsefrugter.
- **1824** 3 indlæg i Læsefrugter.

SSB og Stiften før Læsefrugter

- 1807 Fjern Gienlyd ved ME Beutlichs Grav
- 1809 Opskrift på en elsket Vens Liigkiste
- 1809 Ved Jørgen la Cours død.
- 1812 Krig og Alvor
- 1812 Najaden
- 1812 Til Jesper Riemer (sign.. Jesper Avlskarl)
- 1812 Catrina Wernicke
- 1813 Bør Jøderne Tåles i Staten (bog)
- 1813 Samtale mellem Rasmus og Asmus
- 1813 Baggestriden.
- 1814 og 1817 Digte I og II
- 1814 Ode til Berberisstormerne
- 1814 Ørnens Hjemkomst

SSB og Stiften før Læsefrugter

- 1815 intet fundet
 - 1816 A Voice of Ocean
 - 1816 Barberen i Nibe
 - 1816 Recepten Barberen i Nibe
 - 1816 Europa og barbarerne (broderen Jens Blicher)
 - 1816 % forskellige satiriske indlæg (Nibebarberen)
 - 1817 Jyllandsrejse i Sex Døgn.
 - 1819 Generalprøven i Kragehul
-
- -Derefter Læsefrugter Første gang Niels Ebbesen til Nørreris og Abeilard og Heloise(b 6)

Læsefrugter

- Indlæg i bind 6-7-8-9
- Intet i bind 10 og 11.
- Bind 12 i 1821 Bordvise ved en farvers Bryllup.
- 1823 (bind 21) 4 indlæg
- Bind 22 4 indlæg
- 1824 Brudstykker og 4 mere i bind 23.
- Bind 24 3 indlæg
- Bind 25 2 indlæg
- Bind 26 3 indlæg
- 1825 bind 27 2 indlæg
- Bind 28 2 indlæg
- Bind 29 1 indlæg
- Bind 30 3 indlæg
- 17/6 1826 Notitsen i Randers Avis om det kommende Nordlyset

Læste man Stiftstidende i Blicherfamilien ?

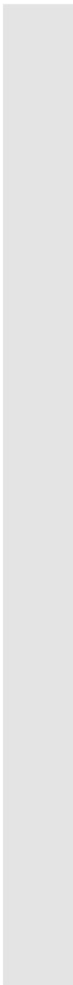
- **Ja, i Randlev-tiden uden tvivl. Den eneste avis i området**
- Nidel Blicher var en oplyst mand, Randlev 1796-1825
- SSB fra 1811 til 1819.

Det Randlevske Selskab fra 1811.

- Det Randlevske Selskab fra 1811. Elmquist medlem uden kontingent –han har skænket bøger og læsestof. - ikke legebiblioteket altså
- SSB er sekretær, faderen formand, anført i protokollen 30. nov. 1812.

Læsefrugt-tiden

- Hvordan kom kontakten vedr. Læsefrugter i stand?
 - Vi ved det ikke – men der var jo allerede kontakt
 - Vi har samtidig ikke korrespondence mellem de to, derfor ved vi også (for)lidt om årsagen til at samarbejdet brød sammen.

-
-
- **Læsefrugter**
 - SSB-indhold
 - Oversættelser – originale bidrag

Elmquist og indholdet

- Ikke belæg for at sige, der var uenighed om indholdet, eller at Elmquist blandede sig i SSBs originale indlæg.

- **Bruddet mellem de to**

- Honorar..var der andet? Vi savner kilder, men Emanuel Sejr skriver om afslag på bogudgivelser.
- Før Nordlyset starter har SSB i stigende grad skrevet andre steder end i Læsefrugter og Stiftstidende
- Vi kender kun uoverensstemmelserne, eller hvad det var, i brevene fra SSB til Ingemann og til Liunge
- Nordlyset

Bruddet kan stadfæstes tidsmæssigt

- Marts 1828 Brev til Liunge
- **"...Jeg er rent ude af det med Hr. Elmqvist"**
- **"Rendestenen i Aarhus"** Brev til Koch i Haderslev

Dog enkelte opslag fra SSB

- 3/ 3 1828 Subskriptionsplan (nytårsgave 1829) Blev aldrig realiseret
- 19/6 1830 Hilsæl vor Konge , Fader, Ven , Kongebesøg i Randers
- 15/1 1831 Advertissement
- 21/ 3 1833. Sang ved Middagsspisningen i Selskabet Harmonien, 25 årsdagten for fr. Vis tronbestigelse.
- 8/1 1835. Der er en Syge, digt.
- 31/3 1836. Nogle Ord til Stænderforsamlingen i Viborg af en Præst i Nørrejylland (usikker)
- 21/10 Lovligt-menneskeligt (usikker)
- 10/3 1838 Digt til Sophie Amalie Voss.
- 27/8 1838 Præludium til Trækfuglene
- 11/1 1839. Til Almenheden Om provstemagten
- 23/2 1839. Om Kirkeforsømmelser-Provst Lund.

Himmelbjerg- festerne

- Intet før august 1839. Altså ingen forudomtale.
- Peter Nielsen-fejden Stiften tar ivrig del Peter Niesen den 7. feb 1840, 28/2 1840 SSBs angreb.
- Referater Lidt Den første Folkefest på Himmelbjerget og Himmelbjergsang , begge 7/8 1839
- Smæderierne Stiften efter 1840
- Aakjær:

Jeppe Aakjær om forholdet mellem de to

- Ret ensidigt
- Om Stiften/Elmquist
- "Det lunefulde Aarhus Stiftstidende, Der som redaktør havde
- A.F. Elmquist, en underlig Lokeskikkelse, hos hvem Blichers angribere altid fandt et gjæstfrit tag."
- *Læs op fra Livstragedien 2 side 362*

Emanuel Sejr om forholdet mellem de to

- Lidt tendentiøs
- Fortæller, at Elmquist var støttende medlem bag Folkemøderne på Himmelbjerget. Men i Elmquist Samfundets biografi står der at han lå langt til højre politisk. (men hvornår) –Den reviderede grundlov?

Et nutidigt Blicher Selskabs-syn på forholdet

- Elmquist fortjener ros for at han gav plads til SSBs start på novelleperioden.
- **Og lod ham fortsætte**

Spørgsmål og
kommentarer?

